

Βρυξέλλες, 15 Μαΐου 2025
(OR. en)

8649/1/25
REV 1

COMPET 337
BETREG 19
IA 39

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο
Θέμα:	<i>Προετοιμασία του Συμβουλίου Ανταγωνιστικότητας (Εσωτερική Αγορά, Βιομηχανία, Έρευνα και Διάστημα) της 22ας Μαΐου 2025</i> Το Συμβούλιο ως φίλτρο στη γραφειοκρατία — Τρόποι επίτευξης φιλικών προς τις επιχειρήσεις κανονισμών κατά τη νομοθετική διαδικασία από την έναρξή της – Συζήτηση προσανατολισμού

Επισυνάπτεται για τις αντιπροσωπίες ενημερωτικό σημείωμα της Προεδρίας με θέμα «Το Συμβούλιο ως φίλτρο στη γραφειοκρατία — Τρόποι επίτευξης φιλικών προς τις επιχειρήσεις κανονισμών κατά τη νομοθετική διαδικασία από την έναρξή της» ενόψει της συζήτησης προσανατολισμού στο Συμβούλιο Ανταγωνιστικότητας στις 22 Μαΐου 2025.

ΕΓΓΡΑΦΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΥ

Σύνοδος του Συμβουλίου Ανταγωνιστικότητας

Βρυξέλλες, 22 Μαΐου 2025

Το Συμβούλιο ως φίλτρο στη γραφειοκρατία — Τρόποι επίτευξης φιλικών προς τις επιχειρήσεις κανονισμών κατά τη νομοθετική διαδικασία από την έναρξή της

Στο πλαίσιο της σύγχρονης δυναμικής και πολύπλοκης παγκόσμιας και ευρωπαϊκής οικονομίας, η μείωση των κανονιστικών επιβαρύνσεων για τις επιχειρήσεις έχει καταστεί κρίσιμη προτεραιότητα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι υπερβολικοί και κατακερματισμένοι κανονισμοί αυξάνουν το κόστος συμμόρφωσης, δημιουργούν φραγμούς στην είσοδο των νέων επιχειρήσεων, αποθαρρύνουν τις επιχειρήσεις από το διασυνοριακό εμπόριο και αποτελούν τροχοπέδη για την καινοτομία και την ανάπτυξη. Η αντιμετώπιση των εν λόγω προκλήσεων προϋποθέτει κοινή προσπάθεια από τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και τα κράτη μέλη για τη δημιουργία ενός νομικού περιβάλλοντος που θα στηρίζει τις επιχειρήσεις, επιτυγχάνοντας παράλληλα οικονομικούς, κοινωνικούς και περιβαλλοντικούς στόχους με οικονομικά αποδοτικό τρόπο. Οι νομοθετικές προτάσεις πρέπει να θέτουν ως προτεραιότητα την ανταγωνιστικότητα και την οικονομική βιωσιμότητα ευθύς εξαρχής.

Στα συμπεράσματά του της 20ής Μαρτίου 2025, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τόνισε την ανάγκη να απλουστευθούν και να μειωθούν δραστικά και επείγοντως οι διοικητικές και κανονιστικές επιβαρύνσεις και οι επιβαρύνσεις υποβολής εκθέσεων. Ζήτησε δε να εξορθολογιστεί η νομοθεσία της ΕΕ που θα προωθεί ένα σαφές, απλό και φιλικό προς την καινοτομία κανονιστικό πλαίσιο. Επιπλέον, παρότρυνε την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τους συννομοθέτες να ενεργούν σύμφωνα με τις αρχές για τη βελτίωση της νομοθεσίας, να αποφύγουν την υπερβολική ρύθμιση και να διασφαλίσουν ότι οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις δεν επηρεάζονται δυσανάλογα.

Η απλούστευση του υφιστάμενου κανονιστικού πλαισίου επείγει. Ωστόσο, είναι εξίσου σημαντικό να διασφαλιστεί ότι οι νέοι κανονισμοί δεν δημιουργούν περιττές επιβαρύνσεις για τις επιχειρήσεις, ιδίως μακροπρόθεσμα. Αντί της θέσπισης κανόνων για τους οποίους θα απαιτηθεί απλούστευση, η νομοθετική διαδικασία θα πρέπει να οδηγεί ευθύς εξαρχής στη θέσπιση ενός κανονιστικού πλαισίου φιλικού προς τις επιχειρήσεις.

Παρά τις μακροχρόνιες δεσμεύσεις για τη βελτίωση της νομοθεσίας και την ύπαρξη ειδικών εργαλείων, ορισμένες νομοθετικές διατάξεις εξακολουθούν να καταλήγουν στην επιβολή δυσανάλογων επιβαρύνσεων ή κόστους. Οι αφορώμενες επιχειρήσεις έχουν επανειλημμένα εκφράσει την ανησυχία ότι ουσιώδεις τροποποιήσεις, ιδίως εκείνες που επέρχονται προς το τέλος της νομοθετικής διαδικασίας, είναι ικανές να διαταράξουν ολόκληρα επιχειρηματικά μοντέλα και να περιαγάγουν τις επιχειρήσεις της ΕΕ σε μειονεκτική θέση όσον αφορά την ανταγωνιστικότητα σε σύγκριση με τις επιχειρήσεις εκτός ΕΕ. Η τάση αυτή όχι μόνο υπονομεύει τους κανονιστικούς στόχους της ΕΕ, αλλά αναδεικνύει και τον τρόπο με τον οποίο η νομοθετική διαδικασία καθ' εαυτή επηρεάζει το αυξανόμενο κόστος συμμόρφωσης, καθώς και την πολυπλοκότητα, την αποτελεσματικότητα και την ασφάλεια δικαίου.

Στο πλαίσιο αυτό, η ιδέα του να ενεργεί το Συμβούλιο ως «φίλτρο στη γραφειοκρατία» αποτυπώνει τον επείγοντα χαρακτήρα του ρόλου που αυτό μπορεί να διαδραματίσει προκειμένου να ανταποκριθεί στις προσδοκίες της επιχειρηματικής κοινότητας, καθώς και των ηγετών μας, οι οποίοι έχουν ορίσει ως σαφή προτεραιότητα την απλούστευση των κανονιστικών ρυθμίσεων (και τη βελτίωση της νομοθεσίας). Η εν λόγω ιδέα δεν αποτελεί μεν επίσημη πρόταση, πλην όμως χρησιμεύει ως υπόμνηση του πόσο μπορεί να βελτιωθεί η τρέχουσα πρακτική ώστε να ανταποκρίνεται στις σχετικές προσδοκίες και πόσο σημαντικό είναι να αντιστραφεί αυτή η τάση μέσω του εντοπισμού και της δραστηκής εξάλειψης των περιττών κανονιστικών επιβαρύνσεων καθ' όλη τη διάρκεια της νομοθετικής διαδικασίας. Η αποτελεσματική εκπλήρωση της ως άνω προτεινόμενης αποστολής από το Συμβούλιο δεν προϋποθέτει την εισαγωγή νέων, επαναστατικών εργαλείων ή στρατηγικών.

Στην πραγματικότητα το Συμβούλιο διαθέτει ήδη ένα ισχυρό σύνολο εργαλείων που μπορούν να υποστηρίξουν τις αρχές της βελτίωσης της νομοθεσίας. Τούτο περιλαμβάνει τη δέσμευση για την εκτίμηση των επιπτώσεων των ουσιωδών τροποποιήσεων — ακόμη και αν είναι της τελευταίας στιγμής, σύμφωνα με τη διοργανική συμφωνία για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου. Περιλαμβάνει επίσης τη δυνατότητα αξιοποίησης των εκτιμήσεων επιπτώσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του ενδεικτικού καταλόγου ελέγχου για την εξέταση όλων των βασικών πτυχών της ανάλυσης, συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων στις ΜΜΕ και στην ανταγωνιστικότητα (με βάση τα τεστ ΜΜΕ και τους ελέγχους ανταγωνιστικότητας της Επιτροπής), καθώς και των εδαφικών και ψηφιακών πτυχών. Τα βήματα αυτά καθοδηγούν το νομοθετικό έργο του Συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητάς του να διενεργεί ανεξάρτητες εκτιμήσεις επιπτώσεων σε σχέση με τις ουσιώδεις τροποποιήσεις του. Αξιοποιώντας πλήρως αυτές τις υφιστάμενες δυνατότητες, το Συμβούλιο δύναται να βελτιώσει σημαντικά την ποιότητα των προτάσεων, διασφαλίζοντας ότι αυτές είναι πιο φιλικές προς τις επιχειρήσεις, χωρίς να δημιουργούνται περιττές πρόσθετες επιβαρύνσεις.

Το Συμβούλιο θα μπορούσε να χρησιμοποιεί σε μεγαλύτερο βαθμό τα εργαλεία που διαθέτει για τη βελτίωση της νομοθεσίας και να αποφύγει υπέρμετρα περίπλοκους κανόνες για τους οποίους μεταγενέστερα θα απαιτηθεί απλούστευση. Συναφώς, ένα βασικό ερώτημα είναι τι εμποδίζει το Συμβούλιο να χρησιμοποιεί σε μεγαλύτερο βαθμό τα ήδη υφιστάμενα εργαλεία και να ενεργεί ως «φίλτρο στη γραφειοκρατία». Τα κύρια εμπόδια μπορεί να περιλαμβάνουν την έλλειψη ορισμού του τι συνεπάγεται μια ουσιώδης τροποποίηση, την έλλειψη επίγνωσης των συνθέσεων του Συμβουλίου όσον αφορά τις διοικητικές επιβαρύνσεις και τις επιπτώσεις των προτάσεών τους από πλευράς κόστους, τη μη συνειδητοποίηση ότι η εκτίμηση των επιπτώσεων μιας τροποποίησης ενδέχεται να είναι χρονοβόρα — αυτό είναι ιδιαίτερα προβληματικό για τις προτάσεις της τελευταίας στιγμής, την ανεπαρκή επίγνωση όσον αφορά τις διαδικασίες εκτίμησης των επιπτώσεων των αυτόνομων δομών εργασίας, την ασυνεπή εφαρμογή των κανόνων για τη βελτίωση της νομοθεσίας και την περιορισμένη συνεργασία μεταξύ των συνθέσεων και των Ομάδων. Στο πλαίσιο αυτό, το Συμβούλιο Ανταγωνιστικότητας θα μπορούσε να ενισχύσει τον ρόλο του παρέχοντας στοιχεία σε άλλες συνθέσεις του Συμβουλίου για τη μείωση των επιβαρύνσεων και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, προωθώντας ένα φιλικό προς τις επιχειρήσεις ενωσιακό κανονιστικό πλαίσιο.

Η εκπλήρωση των δεσμεύσεων που απορρέουν από τη διοργανική συμφωνία για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου είναι ζωτικής σημασίας. Η απλούστευση και η επιτάχυνση της διαδικασίας εκτίμησης των σημαντικών τροποποιήσεων με έμφαση στις επιπτώσεις για τις επιχειρήσεις ή η θέσπιση ορισμένων μορφών ειδικής θεσμικής στήριξης για τους συννομοθέτες θα μπορούσαν να ενισχύσουν τη συνοχή και να μειώσουν τις επιβαρύνσεις που προκύπτουν από την ενωσιακή νομοθεσία. Αυτό ευθυγραμμίζεται με την έκκληση του Mario Draghi για συστηματική μέτρηση του νομοθετικού κόστους, ιδίως για τις ΜΜΕ και τις επιχειρήσεις μεσαίας κεφαλαιοποίησης.

Η βελτίωση του συντονισμού μεταξύ των συννομοθετών είναι επίσης καίριας σημασίας για την πρόληψη επαχθούς νομοθεσίας. Μια σαφής και έγκαιρη ανταλλαγή απόψεων για τον εντοπισμό πιθανών επιχειρηματικών επιπτώσεων και την ευθυγράμμιση των στόχων δύναται να εξορθολογίσει τη λήψη αποφάσεων και να μειώσει τις ασυνέπειες.

Ερώτημα προς συζήτηση:

1. Ποιες είναι οι βασικές προκλήσεις που εμποδίζουν το Συμβούλιο να υλοποιήσει πληρέστερα τις αρχές για τη βελτίωση της νομοθεσίας και πώς μπορεί το Συμβούλιο να ενεργήσει αποτελεσματικά ως φίλτρο στη γραφειοκρατία ώστε να αποφέρει απτά οφέλη για τις επιχειρήσεις μέσω της προώθησης ενός φιλικού προς αυτές κανονιστικού περιβάλλοντος;